

Sbírka soudních rozhodnutí

USNESENÍ TRIBUNÁLU (druhého senátu)

5. března 2021 *

„Žaloba na neplatnost – Energetika – Transevropská energetická infrastruktura – Nařízení (EU) č. 347/2013 – Přenesení pravomoci na Komisi – Článek 290 SFEU – Akt v přenesené pravomoci, kterým se mění unijní seznam projektů společného zájmu – Povaha aktu v průběhu lhůty, během níž mohou Parlament a Rada vyslovit námitky – Akt, který nelze napadnout žalobou – Zjevná nepřípustnost“

Ve věci T-885/19,

Aquind Ltd, se sídlem ve Wallsend (Spojené království),

Aquind Energy Sàrl, se sídlem v Lucemburku (Lucembursko),

Aquind SAS, se sídlem v Rouen (Francie),

zastoupené S. Goldberg, C. Davisem, J. Billem, solicitors, a E. Whitem, advokátem,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zastoupené O. Beynet, Y. Marinovou a B. De Meesterem, jako zmocněnci,

žalované,

podporované

Spolkovou republikou Německo, zastoupenou J. Möllerem, D. Klebsem, S. Heimerl a S. Costanzo, jako zmocněnci,

dále

Španělským královstvím, zastoupeným M. J. Ruiz Sánchez, jako zmocněnkyní,

a

Francouzskou republikou, zastoupenou A.-L. Desjonquères, C. Mosser a A. Daniel, jako zmocněnkyněmi,

vedlejšími účastníky řízení,

* Jednací jazyk: angličtina.

jejímž předmětem je návrh podaný na základě článku 263 SFEU a znějící na zrušení nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/389 ze dne 31. října 2019, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013, pokud jde o unijní seznam projektů společného zájmu (Úř. věst. 2020, L 74, s. 1).

TRIBUNÁL (druhý senát),

ve složení V. Tomljenović, předsedkyně senátu, P. Škvařilová-Pelzl a I. Nömm (zpravodaj), soudci,

vedoucí soudní kanceláře: E. Coulon,

vydává toto

Usnesení

Skutkový základ sporu

- 1 Žalobkyně, společnosti Aquind Ltd, Aquind Energy Sàrl a Aquind SAS, jsou předkladatelkami projektu propojovacího vedení spojujícího přenosovou soustavu elektřiny Spojeného království a Francie (dále jen „projekt propojovacího vedení Aquind“).
- 2 Projekt propojovacího vedení Aquind byl zařazen na seznam projektů společného zájmu Evropské unie nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2018/540 ze dne 23. listopadu 2017, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013, pokud jde o unijní seznam projektů společného zájmu (Úř. věst. 2018, L 90, s. 38), a byl tak považován za základní projekt v infrastruktuře nezbytné k dokončení vnitřního trhu s energií.
- 3 Vzhledem k tomu, že tento unijní seznam projektů společného zájmu musí být vyhotoven každé dva roky, byl seznam stanovený nařízením v přenesené pravomoci 2018/540 nahrazen seznamem stanoveným nařízením Komise v přenesené pravomoci (EU) 2020/389 ze dne 31. října 2019, kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013, pokud jde o unijní seznam projektů společného zájmu (Úř. věst. 2020, L 74, s. 1, dále jen „napadené nařízení“). Nový seznam uvedený v příloze napadeného nařízení zařadil projekt propojovacího vedení Aquind na seznam projektů, které již nejsou považovány za projekty společného zájmu Unie.

Řízení a návrhová žádání účastníků řízení

- 4 Návrhem došlým kanceláři Tribunálu dne 25. prosince 2019 žalobkyně navrhly, aby Tribunál sporné nařízení zrušil.
- 5 Dne 26. března 2020 podala Evropská komise soudní kanceláři Tribunálu svoji žalobní odpověď.
- 6 Dopisy došlými kanceláři Tribunálu dne 1., 8. a 17. dubna 2020 požádaly Spolková republika Německo, Španělské království a Francouzská republika o vstup do řízení jako vedlejší účastníci na podporu návrhových žádání Komise.
- 7 Dne 12. června 2020 předložily žalobkyně soudní kanceláři Tribunálu repliku.
- 8 Usneseními ze dne 3. srpna 2020 povolila předsedkyně druhého senátu Tribunálu vedlejší účastenství Spolkové republiky Německo, Španělského království a Francouzské republiky.

- 9 Dne 31. srpna 2020 předložila Komise soudní kanceláři Tribunálu dupliku.
- 10 Dne 11., 16. a 17. září 2020 předložily Spolková republika Německo, Španělské království a Francouzská republika soudní kanceláři Tribunálu spis vedlejšího účastníka.
- 11 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:
- zrušil napadené nařízení v rozsahu, v němž odstraňuje projekt propojení Aquind z unijního seznamu projektů společného zájmu;
 - podpůrně, zrušil napadené nařízení v celém rozsahu; a
 - uložil Komisi náhradu nákladů řízení.
- 12 Komise a Španělské království navrhuje, aby Tribunál:
- žalobu zamítl,
 - uložil žalobkyním náhradu nákladů řízení.
- 13 Spolková republika Německo a Francouzská republika navrhuje, aby Tribunál žalobu zamítl.

Právní otázky

- 14 Podle článku 126 jednacího řádu, je-li určitý návrh zjevně nepřijatelný, může Tribunál na návrh soudce zpravodaje kdykoli rozhodnout usnesením s odůvodněním, aniž by pokračoval v řízení.
- 15 Vzhledem k tomu, že v projednávaném případě má Tribunál věc za dostatečně objasněnou na základě písemností obsažených v soudním spise, rozhodne bez pokračování v řízení.
- 16 Úvodem je třeba připomenout, že Komise, podporovaná v tomto smyslu Francouzskou republikou, vyjádřila v žalobní odpovědi výhrady k přípustnosti žaloby proti napadenému nařízení, aniž formálně vznesla námitku nepřijatelnosti. Poznamenala totiž, že žaloba podaná žalobkyněmi byla předčasná, jelikož v okamžiku, kdy podaly žalobu, napadené nařízení ještě nevstoupilo v platnost, bylo předmětem námitkového řízení podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 347/2013 ze dne 17. dubna 2013, kterým se stanoví hlavní směry pro transevropské energetické sítě a kterým se zrušuje rozhodnutí č. 1364/2006/ES a mění nařízení (ES) č. 713/2009, (ES) č. 714/2009 a (ES) č. 715/2009 (Úř. věst. 2013, L 115, s. 39), a že tudíž nepředstavovalo konečný akt, který lze napadnout žalobou.
- 17 V replice žalobkyně tvrdí, že jejich žaloba je přípustná a vyvracejí argumenty Komise týkající se této otázky. Nejprve zdůrazňují, že Komise přijala napadené nařízení dne 31. října 2019 a že i když bylo vyhlášeno v Úředním věstníku až dne 11. března 2020, bylo již uvedeno na internetové stránce Komise. Dále tvrdí, že judikatura nepovažuje datum vstupu aktu v platnost za relevantní pro určení, zda opatření představují přípravný akt nebo konečné stanovisko orgánu. V tomto ohledu dodávají, že napadené nařízení představuje konečné stanovisko Komise a že nebyl přijat žádný jiný právní akt, který by mohl být předmětem žaloby na neplatnost. Mimoto tvrdí, že v rámci námitkového řízení neměly Evropský parlament nebo Rada Evropské unie možnost přijmout pozměněný akt, ale mohly pouze zabránit vstupu napadeného nařízení v platnost. Upřesňují, že pokud by Rada nebo Parlament vyjádřily nesouhlas se vstupem napadeného nařízení v platnost, mohla by pak Komise svůj akt zrušit a přijmout nový. Nakonec konečnou povahu napadeného nařízení podle nich potvrzuje i skutečnost, že Komise po uplynutí lhůty k podání námitek nepřijala žádný jiný právní akt a že datem napadeného nařízení zůstává datum 31. října 2019.

- 18 Podle ustálené judikatury Soudního dvora mohou být akty nebo rozhodnutími, které mohou být předmětem žaloby na neplatnost, ve smyslu článku 263 SFEU, opatření s právně závaznými účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce tím, že podstatným způsobem mění jeho právní postavení (rozsudky ze dne 11. listopadu 1981, IBM v. Komise, 60/81, EU:C:1981:264, bod 9, a ze dne 16. července 1998, Regione Toscana v. Komise, T-81/97, EU:T:1998:180, bod 21).
- 19 Jedná-li se o akty nebo rozhodnutí, jež jsou přijímány postupem zahrnujícím několik fází, zejména po proběhlém interním řízení, jsou za napadnutelné akty v zásadě považována jen ta opatření, která obsahují konečné stanovisko orgánu na konci tohoto řízení, přičemž jsou vyloučena mezitímní opatření, jejichž cílem je příprava konečného rozhodnutí (rozsudky ze dne 11. listopadu 1981, IBM v. Komise, 60/81, EU:C:1981:264, bod 10, a ze dne 10. července 1990, Automec v. Komise, T-64/89, EU:T:1990:42, bod 42).
- 20 Je třeba rovněž připomenout, že podle ustálené judikatury musí být přípustnost žaloby v rámci žaloby na neplatnost podle článku 263 SFEU posuzována vzhledem ke stavu existujícímu v okamžiku podání žaloby [rozsudky ze dne 24. října 2013, Deutsche Post v. Komise, C-77/12 P, nezveřejněný, EU:C:2013:695, bod 65; ze dne 9. září 2014, Hansestadt Lübeck v. Komise, T-461/12, EU:T:2014:758, bod 22 (nezveřejněný), a ze dne 25. října 2018, KF v. SATCEN, T-286/15, EU:T:2018:718, bod 164].
- 21 Kromě toho ustanovení čl. 263 šestého pododstavce SFEU, která upřesňují náležitosti – oznámení nebo vyhlášení – od kterých začíná plynout lhůta pro podání žaloby na neplatnost, nejsou překážkou toho, aby žalobce podal žalobu k unijnímu soudu poté, co byl sporný akt přijat, aniž by čekal na jeho oznámení nebo vyhlášení. V tomto článku není totiž upřesněno, že podání takové žaloby je podmíněno vyhlášením nebo oznámením tohoto aktu. Aby bylo zúčastněným osobám poskytnuto dostatečné časové období ke zpochybnění vyhlášeného unijního aktu s plnou znalostí všech skutečností, začne lhůta pro podání žaloby proti takovému aktu běžet v souladu s čl. 263 šestým pododstavcem SFEU až od jeho vyhlášení. Podání žaloby proti unijnímu aktu před jeho vyhlášením a poté, co byl tento akt přijat, nikterak neohrožuje samotný účel lhůty pro podání žaloby, kterým je zajištění právní jistoty a zamezení tomu, aby byly unijní akty zakládající právní účinky donekonečna zpochybňovány. V důsledku toho, ačkoli od vyhlášení aktu začínají plynout lhůty k podání žaloby, po jejichž uplynutí se tento akt stane konečným, není toto vyhlášení podmínkou vzniku práva podat žalobu proti dotyčnému aktu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. září 2013, PPG a SNF v. ECHA, C-626/11 P, EU:C:2013:595, body 35 až 39). Je však třeba zdůraznit, že možnost podat žalobu před vyhlášením sporného aktu může nastat pouze za podmínky, jak bylo připomenuto v bodě 18 výše, že sporný akt vyvolává závazné právní účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce.
- 22 Právě ve světle této judikatury je třeba zkoumat, zda je napadené nařízení napadnutelným aktem, a tudíž zda je žaloba přípustná.
- 23 Zprv je třeba připomenout, že napadené nařízení bylo přijato Komisí na základě přenesení pravomoci, kterou jí zákonodárce svěřil na základě článku 290 SFEU. Článek 290 odst. 1 SFEU totiž stanoví, že na Komisi lze legislativním aktem přenést pravomoc přijímat nelegislativní akty s obecnou působností, kterými se doplňují nebo mění některé prvky legislativního aktu, které nejsou podstatné. Totéž ustanovení dodává, že legislativní akty výslovně vymezují cíle, obsah, rozsah a dobu trvání přenesení pravomoci. Článek 290 odst. 2 SFEU upřesňuje, že legislativní akty výslovně stanoví podmínky, kterým přenesení podléhá, přičemž těmito podmínkami jsou jednak, že Parlament nebo Rada mohou rozhodnout o zrušení přenesení pravomoci, a jednak, že akt v přenesené pravomoci může vstoupit v platnost pouze tehdy, nevysloví-li ve lhůtě stanovené legislativním aktem Parlament nebo Rada žádné námitky.
- 24 Zadruhé je třeba připomenout, že nařízením č. 347/2013 zákonodárce přenesl na Komisi pravomoc přijímat a revidovat unijní seznam projektů společného zájmu v oblasti strategické energetické infrastruktury.

- 25 V souladu s čl. 3 odst. 3 a 4 druhým pododstavcem nařízení č. 347/2013 je tento seznam vypracován Komisí na základě regionálních seznamů přijatých rozhodovacími orgány regionálních skupin složených z členských států a Komise podle přínosu každého projektu k zavádění prioritních koridorů a oblastí energetické infrastruktury a podle toho, jak splňují kritéria pro projekty společného zájmu.
- 26 Podle čl. 16 odst. 4 nařízení č. 347/2013 Komise, jakmile přijme akt v přenesené pravomoci, oznámí jej zároveň Parlamentu a Radě. V souladu s čl. 16 odst. 5 téhož nařízení vstoupí přijatý akt v přenesené pravomoci v platnost, pouze pokud proti němu Parlament nebo Rada nevysloví námitky ve lhůtě dvou měsíců ode dne, kdy jim byl tento akt oznámen, nebo pokud Parlament i Rada před uplynutím této lhůty informují Komisi o tom, že námitky nevysloví. Z podnětu Evropského parlamentu nebo Rady se tato lhůta prodlouží o dva měsíce.
- 27 Zatřetí je třeba konstatovat, že v projednávaném případě fáze, během níž mohly Parlament a Rada vyslovit případné námitky proti napadenému nařízení, původně skončila dne 31. prosince 2019. Tato fáze byla prodloužena o dva měsíce, a sice do 29. února 2020. Během těchto čtyř měsíců Parlament a Rada nevznesly žádnou námitku. Napadené nařízení bylo tedy vyhlášeno v Úředním věstníku dne 11. března 2020 a vstoupilo v platnost dvacátým dnem po jeho vyhlášení.
- 28 Z výše uvedeného vyplývá, že v okamžiku podání žaloby na neplatnost, tedy ke dni 25. prosince 2019, nebyla fáze námitek, během níž Parlament nebo Rada mohly bránit vstupu napadeného nařízení v platnost, ukončena.
- 29 Je přitom nutné zdůraznit, že mechanismus přenesení pravomoci stanovený v článku 290 SFEU musí být chápán jako celek. Článek 290 odst. 2 SFEU stanoví možnost podmínit přenesení pravomoci přijímat nelegislativní akty s obecnou působností, a sice podmínkou splnění testu „fází námitek“ ve lhůtě stanovené legislativním aktem. Úspěšné splnění tohoto testu je tedy neoddělitelné od řádného provádění přenesení pravomoci.
- 30 V nařízení č. 347/2013 normotvůrce využil možnosti, stanovené v čl. 290 odst. 2 SFEU, podmínit přenesení pravomoci Komisi úspěšným splněním testu „fází námitek“. Pravomoc Komise přijmout na základě uvedeného nařízení akt v přenesené pravomoci s právně závaznými účinky tak vyžaduje provedení celého postupu zaručujícího řádné provádění přenesení pravomoci, a tedy splnění podmínky stanovené uvedeným nařízením.
- 31 Jinými slovy to znamená, že Komise může vytvořit akt v přenesené pravomoci, který je součástí právního řádu, a vyvolává tak závazné právní účinky, pouze na základě skutečnosti, že splní podmínku stanovenou nařízením č. 347/2013, a že tak podrobí přijatý akt testu „fází námitek“, jejíž délka nepřekročí čtyři měsíce.
- 32 Jak bylo zdůrazněno v bodech 27 a 28 výše, podmínka stanovená v čl. 16 odst. 5 nařízení č. 347/2013 nebyla v okamžiku podání žaloby na neplatnost splněna. Z toho vyplývá, že akt přijatý Komisí dne 31. října 2019 nemohl být považován za konečný ke dni 25. prosince 2019 a nemohl být považován za akt s právně závaznými účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobkyň k témuž datu.
- 33 Z toho vyplývá, že napadené nařízení nebylo aktem, který bylo možné napadnout žalobou ke dni 25. prosince 2019.
- 34 V této souvislosti je třeba zdůraznit, že přezkum merita žaloby na neplatnost směřující proti napadenému nařízení by vyžadoval, aby Tribunál posoudil otázky, ke kterým neměly Parlament a Rada příležitost se vyslovit, a vedl by tak k předjímání diskuse o meritu věci a k riziku směšování jednotlivých fází správních a soudních řízení. Připustit podání takové žaloby by tudíž bylo v rozporu se systémem rozdělení pravomocí mezi unijními orgány jako Parlament a Rada na jedné straně a unijním soudem na straně druhé, jakož i s požadavky na řádný výkon spravedlnosti a řádný průběh

správního řízení (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 11. listopadu 1981, IBM v. Komise, 60/81, EU:C:1981:264, bod 20, a ze dne 13. října 2011, Deutsche Post a Německo v. Komise, C-463/10 P a C-475/10 P, EU:C:2011:656, bod 51).

- 35 Dále je třeba odmítnout argument žalobkyně, podle kterého napadené nařízení nakonec nebylo během „fáze námitek“ před Parlamentem a Radou změněno. Skutečnost, že původní akt – a sice napadené nařízení – nebyl změněn, nemění jeho povahu. Neexistence změny tudíž Tribunálu neumožňuje, aby měl za to, že napadené nařízení – akt, který je s ohledem na judikaturu připomenutou v bodě 20 výše jediným, který může unijní soud přezkoumat v rámci žaloby na neplatnost – odpovídá konečnému aktu, který byl přijat a vstoupil v platnost na konci legislativního postupu, stanoveného, na základě článku 290 SFEU, v čl. 16 odst. 5 nařízení č. 347/2013.
- 36 Z těchto důvodů by bylo rovněž vykonstruované a z právního hlediska nesprávné mít za to, že napadené nařízení mělo závazné právní účinky od okamžiku jeho přijetí, tedy od 31. října 2019, a že tyto účinky by byly po dobu možnosti námitek Parlamentu nebo Rady pouze pozastaveny.
- 37 S ohledem na výše uvedené je třeba mít za to, že napadené nařízení není konečným aktem s právně závaznými účinky, jimiž by mohly být dotčeny zájmy žalobkyně. Žaloba musí být tedy odmítnuta jako zjevně nepřijatelná.

K nákladům řízení

- 38 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměly ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedeným uložit, že ponesou vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Komisí, včetně nákladů souvisejících s řízením o předběžném opatření.
- 39 Podle čl. 138 odst. 1 téhož jednacího řádu členské státy, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, nesou vlastní náklady řízení. Z toho vyplývá, že Spolková republika Německo, Španělské království a Francouzská republika ponesou vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (druhý senát)

rozhodl takto:

- 1) Žaloba se odmítá jako zjevně nepřijatelná.**
- 2) Společnosti Aquind Ltd, Aquind Energy Sàrl a Aquind SAS ponesou vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Komisí, včetně nákladů souvisejících s řízením o předběžném opatření.**
- 3) Spolková republika Německo, Španělské království a Francouzská republika ponesou vlastní náklady řízení.**

V Lucemburku dne 5. března 2021.

Vedoucí soudní kanceláře
E. Coulon

Předsedkyně senátu
V. Tomljenović